

O potrzebie rewitalizacji starych dworców kolejowych...

W Polsce istnieje ogółem 2641 dworców kolejowych, z tego 1600 jest nieczynnych. W zdecydowanej większości są to obiekty zabytkowe, trwale wpisane w krajobraz, nierzadko cenne architektonicznie i historycznie. Dworce przestają być potrzebne, bo kolej nie jest już najważniejszym środkiem transportu. Jak zapowiedziała Katarzyna Mazurkiewicz, rzeczniczka prasowa PKP SA, do 2020 r. PKP chcą zachować jedynie 220. Reszta ma być rozdysponowana - czy to samorządom, innym instytucjom, czy nabywcom prywatnym.

Stare dworce kolejowe to miejsca nostalgiczne. Niegdyś reprezentacyjne budynki danej miejscowości, dziś często powoli osuwają się w ruinę. Okazuje się jednak, że można tchnąć w nie nowe życie, przerabiając je na mieszkania, restauracje, hotele czy centra kultury. PKP musi dziś zapełnić lukę, jaka powstała po tym, gdy wiele lokalnych tras skasowano lub znacznie ograniczono częstotliwość kursowania pociągów. Przyciąganie ludzi innych, niż tylko pasażerowie, ma sprawić, by opustoszałe dworce odzyskały szanse na społeczną rentowność.

Zmiany w kolejowej infrastrukturze są konieczne. Każdy, kto jeszcze kilka lat temu podróżował po Polsce koleją, pamięta dworce brudne, śmierdzące, niebezpieczne, bez poczekalni, toalet, bufetów. W ostatnich latach modernizację przeszły dziesiątki stacji w średnich i małych miejscowościach, odzyskując funkcjonalność, ale też walory architektoniczne. Bo wiele z dworców to perełki wpisane do rejestru zabytków. Wystarczyło je wyremontować, oczyścić z narośli budek i straganów, uporządkować, by znów zachwycały.

"Nie popsuć dworca" - najważniejsze w aranżowaniu starych, przemysłowych wnętrz jest dbanie o to, by czegoś nie popsuć. Stare budynki trzeba odświeżać zachowując architektoniczny kontekst i modyfikując tylko to, co naprawdę konieczne. Są duże i małe, jedne naprawdę ładne, inne straszą swoim wyglądem. Wiele z nich to jednak zabytki architektury - szkoda by było gdyby zniknęły. Co z nimi zrobić? Nie wszystkie da się uratować. Los wielu dworców jest przesądzony - jedne wypiękniały, inne zostaną zburzone. Ale część z nich można jeszcze uratować. Pytanie - czy jest taka potrzeba? I jaką funkcję powinien dziś pełnić dworzec kolejowy?